

Lăng Đăng Đêm Giao Thừa

Phạm Nga

1.

Ở đất Sài Gòn xa xưa - nhằm thời tôi mới lớn, cứ vào các đêm giao thừa tức thời khắc một năm cũ bàn giao cho một năm mới, không rõ do đâu mà tôi bắt đầu biết suy nghĩ vẩn vơ này nọ, như: mình sắp lớn thêm một tuổi, Tết này chắc ít được lì xì hơn các Tết trước, qua Tết phải học siêng hơn giỏi hơn, ráng lấy bằng danh dự hằng tháng đem về cho ba má...v...v... Nhưng cùng lúc, do cái tâm lý tuổi-mới-lớn tò mò, thèm hiểu biết thêm về cuộc sống đang mở ra trước mắt mình, tôi rất thích và rất muốn được đi ra đường vào đêm 30 Tết, có nghĩa muốn biết 'Tết của thiên hạ' ra sao, chứ 'Tết trong nhà' thì quen lắm rồi.

Như thời 12-13 tuổi, nhà tôi ở vùng Tân Định, vào tối giao thừa anh em tôi không bị nhắc "đi ngủ sớm mai đi học" mà được phép tự do thức khuya, như để xem chương trình thời sự - văn nghệ đặc biệt rất xôm trò về Tết nguyên đán của đài truyền hình. Riêng tôi là con trai lớn nên luôn phụ mẹ tôi chuẩn bị các thứ để bày mâm cúng đón giao thừa ra sân trước nhà. Rồi khi mẹ tôi cùng mấy bác hàng xóm đi lễ Lăng Ông ở gần chợ Bà Chiểu, nhất định là tôi xin tháp tùng. Ngoài đường đông vui hết sức! Đến gần Lăng Ông là phải xuống xe xích lô, chen vào đám người lũ lượt đi bộ đang tràn ngập con đường Lê Văn Duyệt (Gia Định cũ). Và chưa lọt vào cổng lăng đã thấy khói nhang nghi ngút như sương mù. Cúng kiếng, xin xăm và hái lộc - không để gì làm cho đầy đủ, nhanh gọn cả ba nghi thức này nên bà con ai nấy đều vội vàng, do còn phải quay về trước 12 giờ để cúng giao thừa tại nhà mình. Trong đám đông náo nhiệt, nếu ai không chen lên được tới trước bàn thờ Ông (đức Tả quân Lê Văn Duyệt) thì đành chấp nhận cúi đầu lạy vào lưng, vào... mông người đứng trước mình thôi. Trên đường về, tôi lại theo mẹ tôi ghé tháp nhang lạy Phật ở cái chùa nhỏ, nằm trong ngõ hẻm gần nhà mà mùa Tết năm nào bà cũng tặng một, hai chục ký gạo tùy năm gia đình có làm ăn hanh thông, khấm khá hay không.

Đến năm 17 tuổi, chuẩn bị thi tú tài I thì đêm giao thừa năm đó, với chiếc Mobylette cũ ba mẹ mua cho đi học, tôi rủ thằng bạn hàng xóm mò vô Chợ Lớn, bởi nghe người ta nói người Tàu luôn ăn Tết lớn nên đêm giao thừa trong vùng Chợ Lớn bao giờ cũng rất tưng bừng, náo nhiệt. Phở xá đông nghẹt xe cộ. Chuyện không lường trước đã xảy ra, đó là dù hai đứa đã ý thức quay xe về nhà từ trước 11 giờ 30 nhưng đường về đã kẹt xe ngoài sức tưởng tượng. Lúc đang lọt giữa một rùng xe 2 bánh ở đoạn đường Nguyễn Trãi trước Chùa Bà Thiên Hậu, tôi đang phải nhích xe từng chút một thì chợt xung quanh pháo nổ rộ lên, trên trời thì sáng rực pháp bông. Thôi rồi, đã đúng 12 giờ, đã giao thừa! Tôi chột dạ, lo lắng đến sợ hãi vì tôi đã không kịp có mặt tại nhà cho đúng theo 'gia quy' xưa nay: toàn thể gia đình, con cái phải xum họp đông đủ tại nhà vào giờ giao thừa, để cả nhà cùng đón Năm Mới.

Vậy mà tôi về đến nhà thì đã quá 12 giờ gần nửa tiếng, trên tivi đang vang vang lời chúc tết đồng bào của Tổng thống, trong sân trước thì cái bàn cúng giao thừa đã đèn nhang nghi ngút. Tôi khép nép dắt xe vào nhà. Rất cuộc, sau khi nghe tôi phân trần "*Dạ tui con có lo về sớm cả nửa tiếng đồng hồ, nhưng đâu ngờ kẹt xe quá*", mẹ tôi chỉ mỉm nhẹ nhàng. Sau này tôi mới hiểu mẹ không trừng trị cái tội đi chơi về trễ ấy là do khi ấy đã 1 giờ sáng tức đã sang ngày mừng Một Tết, mà mừng Một đầu năm thì người mình phải tránh nóng giận, nặng lời với mọi người xung quanh bởi sẽ bị rơi vào tình trạng nóng nảy, bức bối y như thế suốt cả năm luôn. Và hơn thế, lớn hơn thêm vài tuổi tôi mới được biết đêm giao thừa ấy tôi không bị trách phạt còn là do tôi tuổi Sửu, vốn là tuổi hợp với con giáp năm âm lịch lúc đó, nên dù vô tình mà tôi xông đất nhà mình năm mới thì cũng tốt thôi.

Rồi năm tháng qua đi, tôi vào đời với không ít những trắc trở này, khác. Như năm 68 mới lên đại học thì nhà cháy trong chiến nạn Tết Mậu Thân 68, đồng thời bố tôi bị bắt ở tù về tội làm chính trị, khiến một mình mẹ tôi rất khó khăn, khổ cực khi phải nuôi cả 10 đứa ăn học; hay năm 70 tốt nghiệp, ra đi dạy và làm báo tự nuôi thân mới được 2 năm thì nổ ra Mùa Hè Đỏ Lửa 72, cuộc chiến bùng phát hung tàn, thôi phải ngưng hết mọi công việc, mọi dự phóng để nhập ngũ theo lệnh tổng động viên... Có đêm 30 Tết năm chèo queo trong quân trường, tôi càng ngán ngấm về những ước mơ của mình – trong đó có cái ý thích đi chơi vào đêm 30 để xem thiên hạ đón giao thừa đây đó ra sao. Để rồi ước mơ từng có vào các đêm giao thừa đều lụn tàn, thay vào đó chỉ còn là những suy nghĩ suy, cảm xúc lăng đăng trước một năm cũ vừa kết thúc thành dĩ vãng cùng một năm mới trờ đến như một tương lai mơ hồ...

2.

Rồi biến cố 30 tháng 4. Hình như từ cuộc đổi đời, thời gian trôi qua nhanh lạ thường. Học tập cải tạo, vất vả và kiếm sống, lập gia đình..., mới đó mà đã gần 50 năm, tóc đã hoa râm, 'muối' đã nhiều hơn 'tiêu'.

Giờ lại đêm giao thừa... Chốc lát nữa là tôi bước vào tuổi ta 71. Nhà nào cũng cửa đóng, then cài, ngõ xóm chợt im ắng lạ thường vào thời khắc năm cũ/năm mới sắp bàn giao. Cặp đèn ly được đốt lên, tạo một khoảng sáng lung linh, thật ấm cúng trên chiếc bàn cúng...

Tôi lặng lẽ rút lên phòng, ê ẩm cái lưng thoái-hóa-cột-sống sau mấy ngày cật rập đón Tết nên tôi nằm dài trên giường – nghỉ ngơi thôi, chờ giao thừa thôi. Có điều là đêm này tôi không mở các đài phim Mỹ AXN, HBO, StarMovies... trên ti-vi như thói quen giải trí từ cả mấy chục năm qua mà rà chọn đài SCTV3. Đài này chuyên phát các chương trình phục vụ thiếu nhi nhưng 6 giờ sáng mới bắt đầu, còn giờ này chỉ phát nhạc hòa tấu và đang đêm giao thừa nên có 'chạy' lời chúc Tết. Thật hay ho là tình cờ đài lại đang cho nghe album "On The Mirror" lừng danh của Yanni. Hơn thế, lại đúng các bài tôi rất ưa chuộng lâu nay, cứ nghe đi nghe lại mãi không chán – nhất là lúc viết lách là mở luôn thật nhỏ trên PC, đó là các bản: A Love For Life, The Morning Light, Once Upon A Time, On The Mirror... (tạm dịch mấy cái tựa là: Tình Yêu Cuộc Sống, Ánh Ban Mai, Ngày Xưa Ngày Xưa, Phản Chiếu Từ Tấm Gương Soi...).

Cái lão vừa chớm "thất thập cổ lai hy" đang tự cho phép mình lười biếng, khỏi làm gì cả, chỉ nằm dài, nằm im mà nghe nhạc. Vậy mà đài truyền hình - hay chính là cuộc đời - lại đang ban tặng cho tôi một chuỗi âm nhạc tuyệt vời, khác nào đã rộng lượng bỏ qua cho cái trò lười biếng, phi-lao-động của tôi, Mà chỉ từ một cái ti-vi cũ mèm, chứ nào phải từ cả một giàn amply, loa HIFI... hiện đại, tối tân nào đâu, thế mà những bản hòa tấu hiện đại ấy - Yanni tự gọi các tác phẩm của mình như thế - đã chuyển tải đến tôi/người nghe dòng nhạc hết sức tuyệt diệu. Càng tuyệt diệu hơn là, luôn ăn ý với nhạc điệu rất phong phú của các bản nhạc, những cái tựa bản nhạc của Yanni, như: *Tình Yêu Cuộc Sống, Ngày Xưa Ngày Xưa, Ánh Ban Mai...*, ngẫu nhiên lại quá thích hợp để êm ả vun bồi cho cảm xúc trầm lắng của tôi ở thời khắc này. Vâng, chỉ cái tựa A Love For Life (tạm dịch: Tình Yêu Cuộc Sống) thôi cũng gần như đã đủ nói lên hết tâm trạng của tôi cùng tất cả những ai đang nhìn lại dĩ vãng coi-như-cũng-tạm-được một năm qua, đồng thời nhen nhóm trong lòng một ít kỳ vọng vào tương lai cuộc sống...

Chưa hết. Trong lúc cái lưng già đã chịu êm ả trở lại, tôi mơ màng nghe nhạc, hưởng thụ niềm an lạc nhỏ bé của mình thì đúng 12 giờ đêm. Giao thừa rồi! Tôi hơi tiếc rẻ nhưng cũng tắt tivi, chỗi dậy và định bước ra hàng hiên trên gác để hít thở bầu không khí ngoài trời đang tươi nhuận chánh-hiệu-năm-mới, bỗng cái điện thoại trên bàn kêu lóc cóc... A! Vài người bạn thân tới tấp gửi message chúc Tết đúng giao thừa, đúng ngay lúc ngôi chùa cạnh nhà bập bùng gõ trống mừng Năm Mới! Phải nói là bạn bè thiệt là dễ thương vì đã thiệt là siêng năng, vừa chúc Tết, chúc Năm Mới cho tôi cùng gia đình tôi lần nữa ngay thời điểm giao thừa, mặc dù mấy ngày cận Tết chúng tôi đã rộn ràng trao đổi nhau, hết chúc riêng rồi chúc chung, không biết bao nhiêu là email, tin nhắn cùng entry chúc Tết, chúc Xuân, chúc Năm Mới trên Facebook, Messenger và Gmail với đủ thứ, đủ kiểu hình ảnh, tranh vẽ, nhạc minh họa... kèm theo.

Làm sao không cảm thấy ấm lòng, hạnh phúc cho được khi đã có những bạn bè thương mình, quý mình đến nỗi chỉ mấy giây sau 12 giờ đêm giao thừa đã gửi ngay lời chúc Tết đến mình? Bởi để chuẩn bị gửi nhắn tin chúc Tết đúng ngay giao thừa, người ta thường phải 'khóa' sẵn vài cái tên thân thương nhất trong danh sách ưu-tiên-số-1 của riêng mỗi người và các bạn tôi đã cho tên tôi vào danh sách rất hạn chế ấy rồi ưu ái gửi cho tôi chỉ trong vòng mấy giây đầu tiên rất thiêng liêng mở đầu Năm Mới.

Gần hai giờ sáng rồi. Tôi lặng đặng đắm mình trong nỗi lười biếng ngọt ngào, cũng là một cảm giác hạnh phúc thắm lặng nhưng thật tươi mới về một Năm Mới giữa đời thường...

P.N.

